

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

17.09.2024

Lēmums Nr. 5-02-1/46/2024
par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

SIA “Enery Latvia”, reģistrācijas Nr. 40203489770, juridiskā adrese: Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013, Latvija, e-pasts: office.riga@enery.energy (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums:

Vēja elektrostaciju parka “Vecumnieki” (turpmāk – Vēja parks) un tā saistītās infrastruktūras būvniecība (turpmāk – Paredzētā darbība).

Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

1. Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras iespējamā izveides vieta ir izpētes teritorija Bauskas novada Vecumnieku pagastā, kas sastāv no šādām nekustamo īpašumu zemes vienībām vai zemes vienību daļām:

Nr.	Nekustamā īpašuma nosaukums	Kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums
1.	Vecumnieki VM Laimas (379. kvartāls)	40940040039	40940040039
2.	Laimas	40940100001	40940100001
3.	Pļaviņas	40940100009	40940100127
4.	Saktas	40940100023	40940100105
5.	Saktas	40940100023	40940100023
6.	Beibeži-18	40940100025	40940100026
7.	Virši	40940100052	40940100163
8.	Laimītes	40940100068	40940100068
9.	Pārupnieki	40940100078	40940100078
10.	Grietas	40940100153	40940100153
11.	Dūmakas	40940100155	40940100154
12.	Lielkamenes	40940100165	40940100164
13.	RCE Lauki	40940100168	40940100167
14.	Jaunvirši	40940100169	40940100054
15.	Drukas	40940110021	40940100014
16.	Kalnāres	40940110042	40940110043
17.	Līcīši	40940110072	40940110072

2. Īpašumi un to zemes vienības Vēja parka infrastruktūras (piemēram, elektropārvaldes / kabeļu līnijas, jauni pievedceļi, apakšstacijas, jaunas apakšstacijas pieslēgumu nodrošināšanai u.c.) nodrošināšanai
(turpmāk arī – Izpētes teritorija / Darbības vieta).

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Ierosinātāja ar 2024. gada 2. septembra iesniegumu *par plānotā vēja parka “Vecumnieki” un saistītās infrastruktūras būvniecības ieceri Bauskas novada Vecumnieku pagastā* (turpmāk – Iesniegums)¹ ir vērsusies Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs). Atbilstoši Iesniegumam Paredzētā darbība atbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 1. pielikuma 26.¹ punktā – “Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu” – iekļautai darbībai, kam ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – IVN) veicams saskaņā ar šī likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu.
2. Atbilstoši Iesniegumā iekļautajai informācijai:
 - 2.1. Vēja parku un ar to saistīto infrastruktūru plānots izbūvēt Bauskas novada Vecumnieku pagastā. Vēja parkā plānots uzstādīt līdz 10 jaunākās paaudzes vēja elektrostacijām (turpmāk – VES), kur katras stacijas nominālā jauda varētu sasniegt 8 MW. Precīzs izbūvējamo VES skaits un novietojums, kā arī uzstādāmo VES modelis un tehniskie raksturlielumi šobrīd vēl nav noteikti. IVN procesa ietvaros ir paredzēts vērtēt vairākus VES modeļus, kopējo uzstādāmo VES skaitu, to izvietojumu un Vēja parka kopējo jaudu.
 - 2.2. Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, tiks izbūvēta jauna apakšstacija, kā arī elektropārvaldes līniju tīkls. Apakšstacijas novietojums tiks izvērtēts ziņojuma izstrādes procesā.
 - 2.3. Prognozēts, ka piekļuve plānotajam Vēja parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā tiks nodrošināta pa valsts vietējiem autoceļiem V1011 (*Mārsļas–Misa–Šarlotes*) un V1012 (*Zvirgzde–Misa–Dāviņi*), pašvaldības autoceļiem, kā arī jaunizbūvētiem pievedceļiem, kuru novietojums tiks precizēts IVN ziņojuma izstrādes laikā. Vēja parka būvniecības procesa laikā būs nepieciešams izbūvēt arī ar VES darbību saistīto infrastruktūru – pievedceļus, elektropārvaldes līnijas u.c. būves. Plānoto infrastruktūras objektu izvietojums un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti IVN procesa laikā, izvērtējot esošo ceļu tīklu, jaunu ceļu un cita veida infrastruktūras izbūves nepieciešamību, to izbūves iespējas un iespējamo ietekmi uz vidi, tajā skaitā uz izpētes ietvaros un iepriekš konstatētajām dabas vērtībām Izpētes teritorijā.
 - 2.4. Izpētes teritorijā ietilpst 17 zemes vienības. Atbilstoši Vecumnieku novada teritorijas plānojuma 2013.–2025. gadam² funkcionālā zonējuma kartei Izpētes teritorija ietilpst Mežu teritorijā (M) un Lauku teritorijā (L). Atbilstoši Iesniegumam tuvākās apdzīvotās vietas/ciemi ir Beibeži un Misa (~ 1,6 km attālumā), un Vecumnieki (~ 2,3 km attālumā).
 - 2.5. Izpētes teritorija atrodas Lielupes upju baseinu apgabalā. Izpētes teritorijā atrodas Misas (ūdens saimnieciskā iecirkņa kods 3842) un Taļķes (ūdens saimnieciskā

¹ Birojā reģistrēts 2024. gada 2. septembrī ar reģistrācijas Nr. 5-01/2442/2024.

² Tīmekļvietne: https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_104 (skatīta 04.09.2024.).

iecirkņa kods 38428) sateces baseini. Izpētes teritorija galvenokārt atrodas meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs.

- 2.6. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturētajā dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” publicēto informāciju³, tuvākā īpaši aizsargājamā teritorija ir dabas liegums “Turku tīrelis”, kas atrodas ~ 3,1 km attālumā A/ZA virzienā no Izpētes teritorijas. Izpētes teritorijai tuvākā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorija (*Natura 2000*) – dabas liegums “Kalēju tīrelis” (tips “B”, kods LV0503000) – atrodas ~ 7,5 km attālumā ZA virzienā no vēja parka izpētes teritorijas. Plānotā Vēja parka apkārtnē atrodas vairāki mikroliegumi, kas veidoti ar mērķi aizsargāt īpaši aizsargājamās sugas vai biotopus, tuvākie no tiem ir mikroliegums trīspirkstu dzeņa aizsardzībai 1,75 km attālumā un divi mikroliegumi, kas izveidoti mazā ērgļa aizsardzībai, 3,45 km un 3,56 km attālumā.
- 2.7. Atbilstoši Valsts vides dienesta izveidotās Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas iekļautajai informācijai⁴, Vēja parka Izpētes teritorijā (pie dienvidu robežas) atrodas potenciāli piesārņota vieta – P/S “Beibeži” degvielas bāze (reģ. Nr. 1229). Tuvākais paaugstinātas bīstamības objekts⁵ atrodas Iecavas stacijā, ~ 11,4 km attālumā no Izpētes teritorijas.
3. Saskaņā ar Vecumnieku novada teritorijas plānojumu 2013.–2025. gadam Izpētes teritorija lielā mērā atrodas plūdu riska teritorijā, kur atbilstoši Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 299. punktam atļauts būvēt inženieraizsardzības un hidrotehniskās būves esošās apbūves aizsardzībai pret plūdiem vai paliem, ievērojot Aizsargjoslu likumā noteiktās prasības.
4. Atbilstoši LVĢMC izstrādātajai dokumentācijai par plūdu riskiem – “Plūdu riska informācijas sistēma”⁶ un “Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.–2027. gadam”⁷ (turpmāk – Lielupes UBA plāns) – Paredzētās darbības Izpētes teritorijas neatrodas nacionālās nozīmes plūdu riska teritorijā, taču daļēji ietilpst pavasara palu riskam pakļautajās teritorijās (ar atkārtējo reizi 10 gados).
5. Ierosinātajās plānotā Vēja parka teritorija atrodas ~ 3 km attālumā no SIA “Latvijas vēja parki”, reģistrācijas Nr. 40203415150, plānoto vēja parka “Bauska-Ķekava-Ogre” izpētes teritoriju, kuram IVN procedūra piemērota 2023. gada 16. augustā ar Biroja Lēmumu Nr. 5-02-1/20/2023 *par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu* un 2023. gada 12. septembrī izdota programma Nr. 5-03/14/2023 *ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Bauska – Ķekava – Ogre” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanai Ķekavas novada Baldones pagastā un Bauskas novada Vecumnieku pagastā*⁸.
6. Ņemot vērā iepriekš minēto, Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 1. pielikuma 26.¹ punktā iekļautajai darbībai, kam IVN veikšana ir obligāta. Atbilstoši Iesniegumam Paredzētā darbība atbilst arī Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma (turpmāk – Enerģētiskās drošības likums) 3. panta 1. punktam, kas nosaka atvieglotu kārtību “*vēja elektrostaciju, kuru kopējā jauda ir vismaz 50 megavati, un tām nepieciešamās*

³ Tīmekļvietne: <https://ozols.gov.lv/> (skatīta 04.09.2024.).

⁴ Tīmekļvietne: <https://pvps.vvd.gov.lv/> (skatīta 04.09.2024.).

⁵ Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra noteikumiem Nr. 46 “Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts”.

⁶ Pieejama - <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>

⁷ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.–2027. gadam; pieejams: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/udens-apsaimniekosana-un-pludu-parvaldiba>, apakšsadaļā “Lielupes UBA plāns (2022-2027)”.

⁸ <https://www.vpvb.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-bauska-kekava-ogre-un-ta-saistitas-infrastrukturas-projekta-istenosana-kekavas-novada-baldones-pagasta-un-bauskas-novada-vecumnieku-pagasta-sia-latvijas-veja-parki>

infrastruktūras būvniecībai". Enerģētiskās drošības likuma 7. panta pirmā daļa noteic, ka IVN tiek veikts atbilstoši Novērtējuma likumam, ja šajā likumā nav noteikts citādi, bet šī likuma 7. panta trešā daļa noteic lēmuma izdošanas termiņu, t.i., 15 dienu laikā pēc ierosinātāja iesnieguma saņemšanas.

7. Ņemot vērā minēto, Paredzētajai darbībai izdodams lēmums par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 14.¹ panta 1.¹ daļu Birojs informē Ierosinātāju un attiecīgo pašvaldību par lēmuma pieņemšanu. Ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku, mērogu un skarto teritoriju kopumu un lielumu, kā arī vadoties no Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumiem, Birojs nosaka, ka organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme⁹. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto, *"ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātais vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Ierosinātais minēto paziņojumu ievietošanai mājaslapā internetā elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība"*.
8. Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību, ka Paredzētās darbības Izpētes teritorija aptver ne tikai VES izbūvei paredzētās teritorijas, bet arī Vēja parka infrastruktūras izbūvei paredzētās teritorijas un ar Paredzētās darbības būvniecības nodrošināšanai izveidojamās teritorijas (montāžas laukumi, materiālu novietnes u.c.), kā arī VES būvniecības laikā izmantojamo transportēšanas maršrutu teritorijas.
9. Novērtējuma likuma 16. pants ietver IVN programmas izstrādāšanas nosacījumus. Minimālās prasības programmas saturam un tās izstrādāšanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību" (turpmāk – Noteikumi Nr. 18). Programma ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Programma tiek izstrādāta, pamatojoties uz paredzētās darbības ierosinātāja iesniegumu, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, kā arī ņemot vērā sabiedrības un ieinteresēto valsts institūciju, pašvaldību un citu likumā noteikto institūciju sniegtos priekšlikumus un informāciju.
10. Ņemot vērā Enerģētiskās drošības likuma un Novērtējuma likuma tiesisko regulējumu, Birojam ir tiesības pēc sākotnējās sabiedriskās apspriešanas papildināt Ierosinātajam jau izdoto IVN programmu, ja šāda nepieciešamība izriet no sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāliem un rezultātiem.

Izvērtētā dokumentācija:

Ierosinātājas 2024. gada 2. septembra iesniegums par plānotā vēja parka "*Vecumnieki*" un saistītās infrastruktūras būvniecības ieceri Bauskas novada Vecumnieku pagastā.

Lēmums:

Piemērots SIA "Enery Latvia", reģistrācijas Nr. 40203489770, paredzētajai darbībai – vēja

⁹ Birojs vērš uzmanību, ka no 2024. gada 1. maija ir spēkā Noteikumu Nr. 18. 25. punkta redakcija par sākotnējās sanāksmes organizēšanu hibrīdformā: "[...] *Ierosinātais sākotnējo sanāksmi rīko hibrīdformā (sanāksme, kur daļa tās dalībnieku var atrasties klātienē (parasti – sanāksmju telpā), bet pārējie var pieslēgties attālināti*), lai nodrošinātu pilnvērtīgu sabiedrības pārstāvju dalību gan klātienē, gan neklātienē formā, ne agrāk kā 10 dienas pēc publikācijas pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā. Ierosinātais nodrošina sanāksmei atbilstošu tehnisko nodrošinājumu."

elektrostaciju parka "Vecumnieki" un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Bauskas novada Vecumnieku pagastā – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

1. Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4. panta pirmās daļas 1. punkts, 7. pants, 14.¹ panta 1.¹ daļa, 15. pants, šā likuma 1. pielikuma "Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" 26.¹ punkts.
2. Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 7. panta pirmā, trešā un ceturtā daļa.
3. Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību".

Lēmuma apstrīdēšana:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 14.¹ panta otrajai daļai un Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 189. panta pirmajai daļai šo Biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (APL 189. panta pirmā daļa) pēc pieteicēja adreses (juridiskā persona – pēc juridiskās adreses). Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70. panta pirmā daļa).

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Anete Liepiņa,
anete.liepina@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts arī:

1. Bauskas novada pašvaldībai, E. Adresē;
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, E. Adresē;
3. Dabas aizsardzības pārvaldei, E. Adresē.